

[Fuglsang.]

brug i strid med alle forudsatte principper udsat for en stærk konkurrenceforvriddning, og endelig har fællesmarkedsreglerne på ingen måde lettet vore muligheder for at finde markeder uden for EF.

Det er rigtigt, at EF i den første tid skabte højere priser på danske landbrugsprodukter, på dansk landbrugs eksport, men denne forbigående fordel opsluges og mere end opsluges af stigende omkostninger. Det, som bønderne kræver, er det samme, som arbejderne kræver: dækning netop for omkostninger og priser.

I øvrigt er de højere priser i butikkerne ingenlunde kommet producenterne til gode; tværtimod vokser misforholdet mellem producentpriser og forbrugerpriser. Her har staten sit ansvar, fordi den afviste kommunisternes forslag om at fjerne momsen på mad. De store koncerner har deres ansvar; det er også landbrugsproducenterne, som er med til at betale deres store overskud. Det er ikke tilfældigt, at de store koncerner nu ihærdigt søger at opnå det, som andelsbevægelsen hindrede dem i for ca. 100 år siden, nemlig at trænge ind i landbrugets forædlings-, omsætnings- og leverandørled. Jeg tænker på ØK med Superfos, Unilever, Nestlé. Jeg vil minde om kampen mellem Korn- & Foderstof Kompagniet og Norsk Hydro på den ene side og Superfos på den anden. De millioner, de satte på højkant, var jo i håb om at få dem tilbage med renter. Alt det viser, at det også er landbrugspolitik, når kommunisterne forlanger kontrol med priser og avancer og noget mere aktivitet fra monopoltilsynets side ikke mindst over for de store koncerner.

Og hermed vil jeg slutte. Landbruget er ikke noget isoleret. Dets situation kan ikke skilles fra det øvrige samfunds. Vi mener, der er brug for en landbrugspolitik bl.a. efter de linjer, som vi vil fremsætte i følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

„Idet folketinget opfordrer regeringen til at nedlægge veto i EF mod fri etableringsret og fri jordhandel fra 1. januar 1978 eller senere,

at bremse jordspekulation og prisstigninger på jorden,

at forsvare familiebruget og

at hindre nedlæggelse af arbejdspladser i landbruget og i tilknyttede erhverv,

at lette de unge landmænds mulighed for at drive landbrug — selvstændigt eller på andelsgrundlag — på vilkår, der sikrer dem rimelige løn- og leveforhold,

at fremme en systematisk husbondaflysning,

at fremme landbrugets afsætningsmuligheder på hjemmemarkedet ved bl.a. at skærpe kontrollen med priser og avancer især over for grossister og fødevarerkoncerner, går tinget over til næste sag på dagsordenen.“

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden (se foran). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Erik Andersen (S):

Også jeg skal på socialdemokratiets vegne indledningsvis takke landbrugsministeren for den omfattende redegørelse for regeringens planer for den fremtidige landbrugspolitik.

Det er rigtigt, som landbrugsministeren anførte, at det er første gang efter Danmarks indtræden i De europæiske Fællesskaber, at vi her i folketinget har en generel landbrugspolitisk debat. Landbrugspolitikken har dog været drøftet flere gange under tingets markedspolitiske debatter.

Socialdemokratiet finder, at det er hensigtsmæssigt, at landbrugspolitikken bliver genstand for en selvstændig og dybtgående drøftelse her i tinget, efter at Danmark nu i 3 år har været medlem af EF. Men vi er enige med ministeren i, at det ville have været hensigtsmæssigt at vente med denne debat, til det af regeringen nedsatte udvalg vedrørende fremtidig landbrugspolitik havde afsluttet sit arbejde. Vi ville formentlig til den tid have et bedre grundlag for en drøftelse af den fremtidige landbrugspolitik.

Debatten i dag får mig i øvrigt til at rejse det spørgsmål, om det ikke ville være hensigtsmæssigt, at folketinget gennemførte lignende debatter for visse andre erhverv, hvis internationale placering er ændret efter dansk indtræden i De europæiske Fællesskaber.

Med hensyn til den fremtidige landbrugs-